

Vedlegg B

Bergen, 17.2.98

Opplæringsansvarlig i bedrift/kommune

Spørreundersøkelse for å evaluere Reform 94

Denne spørreundersøkelsen gjennomføres av AHS - Gruppe for flerfaglig arbeidslivsforskning ved Universitetet i Bergen. Den sendes til en rekke bedrifter og kommuner som har lærlinger i ett eller flere fag. Undersøkelsen er en del av et større forskningsprosjekt for å evaluere Reform 94 på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF).

Vi sender to typer spørreskjema til hver bedrift:

1. Ett skjema ønsker vi at den som er *opplæringsansvarlig i bedriften/kommunen* skal fylle ut (bedriftsleder, opplæringsleder, personalleder, opplæringskoordinator eller lignende).
2. Det andre skjemaet er *for faglige ledere og instruktører*. Med instruktør mener vi her de som forestår den daglige opplæringen (betegnelse kan her variere mellom instruktør, veileder, fadder m.v.).

I mindre bedrifter vil ofte den faglige lederen selv forestå opplæringen, uten andre "instruktører". Der vil hele skjemaet besvares av en og samme person. I de minste bedriftene vil dessuten også det første skjemaet bli fylt ut av denne personen. I andre bedrifter/kommuner er det flere faglige ledere og en lang rekke instruktører. Til disse sender vi noen flere skjemaer. Vi ønsker at minst en faglig leder for hvert fag og minst en instruktør i hvert fag svarer på skjemaet. Skjemaer ut over disse, ber vi om blir fordelt til instruktører i de respektive fag. (Dersom dere mener dere burde hatt flere skjemaer, ber vi dere kontakte oss.)

Vi ber om at bedriftene selv velger ut den/de som skal besvare skjemaet og at dere samler skjemaene inn igjen og sender de samlet til oss i vedlagte svarkonvolutt. Vi ber også om at dette blir gjort så snart som mulig.

Spørreskjemaene er merket slik at vi kan registrere hvor svarene kommer fra, med tanke på mulige purringer. Den videre behandling av dataene vil være strengt anonymisert. Undersøkelsen er klarert av Datafaglig sekretariat ved NSD i Bergen (for Datatilsynet).

Vi håper alle bedriftsrepresentanter, faglige ledere og instruktører kan se det som en interessant og viktig oppgave å delta i denne undersøkelsen. Vår mulighet til å bidra med en godt fundert analyse av norsk fagopplæring etter Reform 94, forutsetter en positiv respons fra alle de aktuelle respondenter. På forhånd takk!

Vennlig hilsen

Ole Johnny Olsen
Prosjektleder
tlf. 55589156

Spørsmål kan også rettes til forskningsassistent Ellen Cathrine Arnesen, tlf. 55589750

BEDRIFTENS VURDERINGER AV ENDRINGER ETTIL REFORM 94

33. Hva oppfatter bedriften som Reform 94s viktigste målsetninger, og hvilke forventninger hadde bedriften til Reform 94?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

34. Hvilke positive konsekvenser har Reform 94 hatt for deres bedrift/ bransje/ sektor?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

35. Hvilke negative konsekvenser har Reform 94 hatt for deres bedrift?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Takk for hjelpen!

AHS/ SEFOS, Universitetet i Bergen våren 1998. Evaluering av Reform 94

TIL OPPLÆRINGSANSVARLIG I BEDRIFT/ KOMMUNE

Dette spørreskjemaet skal besvares av opplæringsansvarlig (opplæringsleder/ personalleder/ bedriftsleder) i bedriften eller i kommunen. Undersøkelsen tar sikte på å få svar på spørsmål knyttet til inntak av lærlinger etter Reform 94.

1. Din tittel/stilling:.....

OPPLYSNINGER OM BEDRIFTEN/ KOMMUNEN

2a. Bedriftens/ kommunens navn?.....

2b. Hvilken bransje tilhører bedriften?

3. Hvor mange ansatte har bedriften/ kommunen? Ansatte totalt:

4. For hvilke fag er bedriften godkjent som lærebedrift - og hvor lenge har den vært godkjent?

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

Navn på fag..... Godkjent i (årstall)

5. Hvor mange lærlinger har bedriften - og hvordan er kjønnsfordelingen?

Navn på fag..... Ant. gutter..... Ant. jenter.....

Navn på fag..... Ant. gutter..... Ant. jenter.....

Navn på fag..... Ant. gutter..... Ant. jenter.....

Navn på fag..... Ant. gutter..... Ant. jenter.....

Navn på fag..... Ant. gutter..... Ant. jenter.....

6. Hva slags tradisjoner har bedriften som lærebedrift?

Ta stilling til følgende utsagn:

- a) Vi har hatt lærlinger «i alle år» Ja Delvis rett Nei
- b) Vi har hatt lærlinger tidligere, men ikke så mange som nå Ja Delvis rett Nei
- c) Vi hadde flere lærlinger tidligere Ja Delvis rett Nei
- d) Lærlinger er nytt i bedriften/ kommunen etter Reform 94 Ja Delvis rett Nei

MEDLEMSKAP I OPPLÆRINGSKONTOR/ OPPLÆRINGSRING

7a. Er bedriften medlem i et opplæringskontor eller i en opplæringsring?

Nei Ja → Hva er begrunnelsen for dette?

.....
.....
.....
.....

7c. Hvis nei, ønsker planlegger bedriften medlemskap i et opplæringskontor/ opplæringsring?

Nei Ja → Hvorfor?

.....
.....

REKRUTTERING AV LÆRLINGER

8. Har bedriften hatt vanskeligheter med å få tak i lærlinger de siste 2 årene?

Nei

Ja → I hvilke(t) fag, og hvorfor?.....

.....
.....

9. Hvordan rekrutterer bedriften/ kommunen lærlinger?

(Dersom du ønsker å krysse av flere svaralternativer, ber vi deg nummerere dem, slik at 1 viser til den rekrutteringsmåten som er viktigst, 2 viser til den nest viktigste måten osv.)

- Gjennom fagopplæringskontoret/ fylkeskommunen
- Ungdom tar selv kontakt
- Gjennom praksisperioder
- Gjennom annonser
- Gjennom kontakt med skoler
- Gjennom kontakt via ansatte
- Gjennom arbeidsformidlingen
- Annet.....

10. Er rekrutteringsmåten endret etter innføringen av Reform 94?

Nei

Ja → Hvordan?

.....
.....

Etter Reform 94 har fagopplæringskontorene fått en mer aktiv rolle i formidling av lærlinger. Det finnes mange mulige måter forholdet mellom bedrifter, elever og fagopplæringskontoret kan fungere på. Ett ytterpunkt er der fagopplæringskontoret har den fulle kontroll med formidlingen, og bedriftene og elevene må ta til takke med det de blir tilbudt. Et annet ytterpunkt er der fagopplæringskontoret kun har en supplementende hjelpefunksjon, men hvor formidlingen forutsetter aktiv søking både hos elever og bedrifter. Mellom her finnes en rekke mellomløsninger.

11. Helt kort, hva slags modell vil deres bedrift foretrekke?

.....
.....
.....

12. Merk av på linjen for å antyde hvor mye innflytelse fra fagopplæringskontoret som ønskes?

Full styring av formidlingen fra fagopplæringskontoret 1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

Formidling bare ved at elever og bedrifter søker på et "fritt" lærlingemarked

13. Er antallet lærlinger som rekrutteres endret som en følge av Reform 94?
 Nei Ja, bedriften tar inn flere lærlinger Ja, bedriften tar inn færre lærlinger

14. Har gjennomsnittsalderen på bedriftens lærlinger endret seg etter Reform 94?
 Ja, lærlingene er blitt yngre Ja, lærlingene er blitt eldre Nei, den er omtrent lik

15. Hvilke trekk ved søkeren er av betydning når bedriften tar inn lærlinger?
Sett ett kryss på hver linje

	1. Svært viktig	2. Viktig	3. Mindre viktig	4. Uten betydning
a) Gode karakterer				
b) Godt inntrykk på intervju				
c) Lite fravær på skolen				
d) Tidligere praksis i bedriften				
e) Annen arbeidspraksis				
f) Bekjentskap/familie				
g) Lokal tilhørighet				

h) Annet:.....

BEDRIFTENS BEGRUNNELSER FOR Å TA INN LÆRLINGER

16. Hvilke begrunnelser har bedriften for å ta inn lærlinger?
Sett ett kryss på hver linje

	1. Svært viktig	2. Viktig	3. Mindre viktig	4. Uten betydning
a) Sikre rekrutteringen av faglært arbeidskraft til bedriften				
b) Øke produktiviteten i bedriften				
c) Sikre kvaliteten på produksjonen				
d) Utvikle den generelle kompetansen i bedriften				
e) Skaffe rimelig arbeidskraft				
f) Vise ansvar for fagopplæringen i vår bransje/ sektor				
g) Tradisjon at bedriften tar inn lærlinger				
h) Bidra til at ungdom får en utdanning				
i) Bedre arbeidsmiljøet ved å få inn unge mennesker				
j) Motivere de ansatte ved å ha ansvar for lærlinger				
k) Kvalitetsstempel overfor kunder				

l) Annet:.....

17. Føler bedriften seg *forpliktet* til å ansette lærlingene etter at de har tatt fagbrev?
 Ja Delvis Nei

18. *Ønsker* bedriften primært å ansette lærlingene etter at de har tatt fagbrev?
 Ja Delvis Nei

19. Hvordan ser bedriften på å ha lærlinger som begynner i andre bedrifter etter å ha tatt fagbrevet?
 Helt greit Ønsker ikke å være læreanstalt for andre

20. Ta stilling til følgende utsagn:
Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Uten statlig tilskudd, ingen lærling				
b) Tilskuddene i dag er for små				
c) Myndighetene stiller for store krav til bedriftene som utdanningsinstitusjoner				

BEDRIFTENS BEHOV OG ELEVENES KVALIFIKASJONER

21. Ta stilling til følgende utsagn:
Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Det bør være mulighet for bredere rekruttering av lærlinger gjennom former for kryssløp				
b) Elevene bør <i>spesialiseres</i> mot faget på vk1				
c) Elevene bør få et <i>bredt faglig grunnlag</i> på vk1				
d) Skolen gir elevene et for dårlig <i>praktisk</i> faglig grunnlag				
e) Skolen gir elevene et for dårlig <i>teoretisk</i> faglig grunnlag				

22. Eventuelle kommentarer:

.....

.....

BEDRIFTEN SOM LÆREBEDRIFT - ORGANISERINGEN AV OPPLÆRINGEN

23. Har bedriften egen opplæringsavdeling e.l.?

Nei Ja → Hva består denne av (type virksomhet, antall ansatte etc.)?

.....
.....
.....

24. Hvor mange faglige ledere har bedriften, og hva slags stilling(er) har den/disse?

Fag..... Antall..... Stillinger.....

Fag..... Antall..... Stillinger.....

Fag..... Antall..... Stillinger.....

Fag..... Antall..... Stillinger.....

Fag..... Antall..... Stillinger.....

25. Hadde bedriften faglige ledere også før Reform 94?

Nei

Ja → Er denne oppgaven endret etter Reform 94 - I såfall hvordan er den endret?

.....

26. Hvilke egenskaper og kvalifikasjoner legger bedriften vekt på ved valg/ oppnevning av faglig leder(e)?

.....
.....

27. Hvilke egenskaper og kvalifikasjoner legger bedriften vekt på ved valg/ oppnevning av instruktør(er)?

.....
.....

28. Er det i bedriften/ kommunen en eller flere tilsynsrepresentanter for de ansatte?

Ja Nei Vet ikke

29. Hvilken rolle har den/ disse i fagopplæringen i bedriften?

Svært aktiv rolle Nokså aktiv rolle Lite aktiv rolle Passiv rolle

KURS

30. Hvem i bedriften/ kommunen har vært på kurs om fagopplæring i forbindelse med Reform 94? *Seft kryss:*

Tilsynsrepresentant	☐	Ja	☐	Nei
Instruktør	☐	Ja	☐	Nei
Faglig leder	☐	Ja	☐	Nei
Andre opplæringsansvarlige	☐	Ja	☐	Nei

31. Hvor mange har totalt sett vært på slike kurs?

Antall

32. Hvem arrangerte kurset/ kursene?

Fagopplæringskontoret

Bedriften/ kommunen selv

Annet → Hva?

33. Hvordan vurderer bedriften/ kommunen nytten av disse kursene?

Svært nyttig

Nyttig

Lite nyttig

34. Har bedriften/ kommunen endret opplegget for fagopplæringen etter Reform 94?

Bedriften hadde ikke lærlinger før reformen

Nei, opplegget er det samme

Ja → Hvordan?

.....
.....

DEL 1 BESVARES AV BÅDE INSTRUKTØRER OG FAGLIGE LEDERE

Betegnelsen "instruktør" viser her til den personen som har ansvaret for den daglige instruksjonen/veiledningen av lærlingen.

BAKGRUNN

1. Kjønn: Mann Kvinne
2. Fødselsår: 19.....
3. Hvilken utdanning har du (høyeste utdanning)?
4. Hvor lenge har du arbeidet i bedriften/kommunen?.....
- 5a. Hvilken stilling har du i bedriften nå?
- 5b. Hva slags avdeling/ institusjon jobber du i?
6. Inneberer din stilling noen form for lederansvar?
 Nei
 Ja → Over hvor mange personer har du lederansvar?

7. Er du fagorganisert?
 Nei
 Ja → Hvor?.....
8. Er du:
 Instruktør Faglig leder Både faglig leder og instruktør
9. For hvilke(t) fag er du instruktør/ faglig leder?
10. Har du selv fagbrev? Nei Ja → I hvilke(t) fag?

KURS/INFORMASJON

11. Har du vært på kurs i egnenskap av å være instruktør eller faglig leder etter Reform 94?

- Nei (gå direkte til spørsmål 17a)
 Ja → Antall ganger?

12. Hvem arrangerte kurset/ kursene?
 Fagopplæringskontoret Bransjeorganisasjonen Bedriften Vet ikke

13. Hvem var deltagere på kurset/ kursene?

	1. Fra flere fagområder	2. Kun fra mitt fagområde
Faglige ledere		
Instruktører		

14. Dersom deltagerne representerte flere fagområder, syntes du dette hovedsakelig var:
 Positivt Negativt Vet ikke

15. Slike kurs tar gjerne opp mange ulike tema. Hvor sentrale var følgende tema?

	1. Svært sentralt	2. Sentralt	3. Mindre sentralt	4. Var ikke tema
a) Om holdninger til lærlinger				
b) Om hvordan å ta imot lærlinger				
c) Om pedagogikk/ kunnskapsformidling				
d) Om faglig leder/instruktørs rettigheter og plikter				
e) Om lærlingens rettigheter og plikter				
f) Om læreplanene				
g) Om opplæringsboken				
h) Om Reform 94				
i) Om planlegging av instruksjon/veiledning				
k) Om hva som forventes av lærebedriften				

j) Annet:.....

15b. Hvilke tema var mest nyttig for deg - og hva var eventuelt lite nyttig?

.....

15c. Var det noe tema du ønsket at ble behandlet grundigere på kurset/ kursene?

.....

16. Hvordan vil du vurdere kurset/ kursene i sin helhet?

Svært nyttig Nyttig Mindre nyttig

17a. Er du interessert i flere kurs/ samlinger i anledning av oppgaven som instruktør eller faglig leder? Nei Ja

17b. Hvis ja, hva ønsker du som kurset tema/ innhold?

18. Hvordan har totalt sett informasjonen om Reform 94 vært til deg som instruktør/ faglig leder?

Svært god God Mindre god Dårlig

LÆRLINGEN

19. Dine vurderinger av bedriftens lærling(er)

Sett ett kryss på hver linje

Hvordan er:

	1. Svært god	2. God	3. Mindre god	4. Dårlig
a) Lærlingenes motivasjon til å lære/arbeide				
b) Lærlingenes teoretiske kunnskapsgrunnlag				
c) Lærlingenes praktiske kunnskapsgrunnlag				
e) Lærlingenes ansvar for egen læring				
f) Lærlingenes evne til å vise initiativ og til å komme med egne forslag				
g) Lærlingenes selvstendighet				
h) Lærlingenes punktlighet				
i) Lærlingenes sosiale ferdigheter				

20. Hvordan vil du generelt vurdere «reformlærlingene» i forhold til tidligere lærlinger?

Bedre
 Samme som tidligere
 Svakere
 Har ingen erfaring med lærlinger før Reform 94
 Vet ikke

21. Hvilke forskjeller på lærlinger før og etter Reform 94 vil du eventuelt fremheve?

.....

22. Ta stilling til utsagnene nedenfor:

Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Det er bedre at lærlingen lærer noe godt, enn litt om alt.				
b) En lærling har mye igjen å lære etter å ha tatt fagbrev				
c) Ikke alle kan bli gode fagarbeidere. Man må også være egnet.				
d) En lærling må få kjennskap til hele bredden i faget.				
e) Samarbeidsevne og riktige holdninger er like viktig som faglige ferdigheter.				
f) Lærlingene er for unge og umodne				

OM OPPLÆRINGEN I BEDRIFTEN

23a. Organisering og gjennomføring av opplæringen i bedriften. Sett kryss:

- Lærlingen har en fast instruktør Ja Delvis Nei Vet ikke
- Lærlingen er med instruktøren i det daglige arbeidet Ja Delvis Nei Vet ikke
- Det holdes egne «instruksjonstimer» med lærlingen Ja Delvis Nei Vet ikke
- Det er avholdt fagrelatert teoriopplæring med lærlingen Ja Delvis Nei Vet ikke
- Opplæring i HMS, bedriftslære m.v. er gjennomført Ja Delvis Nei Vet ikke

23b. Har bedriften en egen opplæringsavdeling?

- Nei Ja → Gjennomfører opplæringsavdelingen kurs/ teoriopplæring med lærlingene?
 Nei Ja

24. Ta stilling til utsagnene nedenfor. Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Det er et klart skille mellom opplæring og verdiskaping				
b) Det blir lett til at lærlingen går inn som ekstra arbeidskraft				
c) Arbeidskollegaene er lite flinke til å ansvar for lærlingen				
d) Det blir lett til at lærlingen må greie seg på egenhånd				
e) Lærlingen er en økonomisk ressurs for bedriften				

25. Andre kommentarer til eller beskrivelser av opplæringen?

.....

.....

LÆREPLANEN

Spørsmålene i denne delen handler om det nye læreplanverket etter Reform 94. Det finnes nå en generell læreplan som er felles for skole og fagopplæring. I tillegg kommer fagspesifikke læreplaner som er revidert etter reformen.

26. Hvor godt kjenner du den generelle læreplanen?
 Svært godt Godt Lite Ikke i det hele tatt
27. Hvor verdifull er den generelle læreplanen for opplæringen i din bedrift?
 Meget verdifull Nokså verdifull Lite verdifull Uten verdi
28. Hvor godt kjenner du innholdet i den nye fagspesifikke læreplanen for opplæringen i bedrift?
 Svært godt Godt Lite Ikke i det hele tatt

29. Har du selv den fagspesifikke læreplanen?
 Ja Nei Vet ikke

30. Hvor godt kjenner du læreplanen for opplæring i skole, vkt, for ditt fag?
 Svært godt Godt Lite Ikke i det hele tatt

31. Hvordan ser du forholdet mellom det som skal læres i skole, og det som skal læres i bedrift?

.....

.....

.....

32. Ta stilling til disse påstandene som vedrører den fagspesifikke læreplanen (for opplæring i bedrift):
 Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Læreplanen styrer opplæringa i denne bedriften/kommunen				
b) Den krever for mye teoriopplæring av bedriften/kommunen				
c) Den er et viktig hjelpemiddel for å utvikle helhetlige fagarbeidere				
d) Den er bra og hever opplæringen til et riktig nivå				
e) Den passer bare for de dyktigste lærlingene				
f) Den er for ambisiøs i forhold til bedriftens/kommunens opplæringsmuligheter				
g) Den gir relevant opplæring for bedriftens/kommunens behov				
h) Den er for krevende for lærlingene				
i) Bedriften/ kommunen klarer ikke å dekke alle delene i faget				
j) Egen virksomhet bestemmer hva vi vektlegger i læreplanen				

33. Har dere et utarbeidet system slik at lærlingene skifter mellom ulike jobbområder/avdelinger for å dekke inn målene i læreplanen?

- Nei
 Ja, og systemet fungerer bra
 Ja, men systemet fungerer dårlig

34. Hva gjør eventuelt at systemet fungerer bra/ dårlig?

.....

35. Hvis bedriften har vanskeligheter med å følge læreplanene for ditt fag, hva er de viktigste grunnene til dette?

.....

36. Eventuelle andre kommentarer til læreplanene:

.....

OM OPPLÆRINGSBOKA OG «VEIVISEREN»

37. Har lærlingene fått opplæringsboka?

- Nei Ja

38. Hva bør etter din mening være den fremste oppgaven for en opplæringsbok?

.....

39. Synes du opplæringsboka fyller denne oppgaven i dag?

.....

40. Hvordan brukes opplæringsboka i dag, slik du ser det? Sett kryss:

- a) Fagopplæringskontoret bruker opplæringsboka for å kontrollere de lærlingene som er oppmeldt til fagprøve Ja Delvis Nei
- b) Opplæringsboka er et hjelpemiddel for bedriften i planleggingen av opplæringen Ja Delvis Nei
- c) Opplæringsboka har en pedagogisk funksjon; lærlingene lærer mens de skriver Ja Delvis Nei
- d) Læringen bruker opplæringsboka som dokumentasjon på manglende opplæring Ja Delvis Nei
- e) Prøvenemdene sjekker opplæringsbøkene slik at de har en viss kontroll med kandidatene før fagprøven Ja Delvis Nei

41. Hvem er det som signerer i opplæringsboka?
 Instruktøren Faglig leder Formann Annen → Hvem?.....

42. Hvor ofte skjer dette? (Omtrent)

- Hvert halvår
 Hver 3. eller 4. måned
 1 til 2 ganger i måneden
 Ukentlig
 Annet.....

43. Ta stilling til følgende utsagn vedrørende opplæringsboka:

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Lærlingen er lite motivert til å føre opplæringsbok				
b) Instruktøren/ faglig leder må ofte masse for at lærlingen skal skrive i opplæringsboka				
c) Det er viktig at lærlingen skriver i opplæringsboka regelmessig				
d) Den nye opplæringsboka fungerer stort sett som tidligere				
e) Opplæringsboka er enkel å fylle ut				
f) Opplæringsboka passer godt til bedriftens arbeidsoppgaver				
g) Den bedrer opplæringskvaliteten i bedriften				

44a. Det er utarbeidet en «Veiviser» for lærlingene. Kjenner du til denne?

- Ja Delvis Nei

44b. Hvis du kjenner den; Hvordan vurderer du lærlingens utbytte av den?

- Meget verdifullt Nokså verdifullt Lite verdifullt Uten verdi

VURDERINGER UNDERVEIS

I den nye læreplanen er det lagt vekt på at lærlingen skal få vurderinger og tilbakemeldinger underveis i opplæringsboka. Dette finnes det også veiledning for i opplæringsbøkene;

45. Har det vært gjennomført egne vurderingssamtaler med lærlingen i bedriften?

- Nei (Gå direkte til spørsmål nr. 51)
 Ja
 Annet.....

46. Hvor ofte blir det gjennomført vurderingssamtaler i bedriften?

- 1 gang i året
 2 ganger i året
 3-4 ganger i året
 Annet. Hvor ofte?.....

47. Hvem deltar i vurderingssamtalene? (Sett evt. flere kryss)

- Faglig leder Instruktør Bedriftsledelsen Andre → Hvem?.....

48. Har du selv deltatt i vurderingssamtalene? Ja Nei

49. Hvordan gjennomføres vurderingssamtalene?

- a) På et møte som lærlingen får en innkalling til Ja Delvis Nei
 b) Den finner sted i det daglige - som en uformell prat Ja Delvis Nei
 c) Møtene har en fast sakliste Ja Delvis Nei
 d) Det føres skriftlig referat Ja Delvis Nei
 e) Lærlingen får skriftlige tilbakemeldinger Ja Delvis Nei

50. Hva tas opp, og hva brukes det mest tid på i slike vurderingssamtaler?

Sett ett kryss på hver linje

	1. Tar mye av tiden	2. Tar en del av tiden	3. Tar lite av tiden	4. Tas sjelden/ aldri opp
a) Faglige spørsmål				
b) Arbeidsmiljø/ Sosiale spørsmål etc.				
c) Praktiske problemer				
d) «Orden og oppførsel»				

e) Annet.....

51. Ta stilling til disse utsagnene:
 Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig	5. Vet ikke
a) Møtene bærer preg av at først og fremst lærlingen skal vurderes					
b) Lærlingen får mulighet til å komme med ønsker og krav til opplæringen					
c) Lærlingen kommer ofte med krav og ønsker					
d) Vurderingssamtalene gir viktige tilbakemeldinger også for bedriften					

GENERELT OM FAG OG FAGOPPLÆRING

51. Ta stilling til disse utsagnene:
 Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Fagopplæring er viktig for kompetansen i bedriften				
b) Fagutdannelse gir et godt grunnlag for samholdighet på arbeidsplassen				
c) Fagbrev gir de ansatte en yrkesmessig stolthet				
d) Fagkunnskapen er viktig for å gjøre en god jobb				
e) På denne arbeidsplassen får en brukt bare en liten del av fagkunnskapen				
f) På de fleste arbeidsplasser (som har dette faget) får en brukt bare en liten del av fagkompetansen				
g) Med en annen arbeidsorganisering, kunne fagkompetansen blitt bedre utnyttet				
h) Den teknologiske utviklinga utvider faget				
i) Faget har store muligheter til videreutvikling mot framtidens behov				
j) Fagbrevet gir gode muligheter for videreutdanning				
k) Fagbrevet gir en tryggere stilling på arbeidsmarkedet				
l) Fagbrevet gir for dårlig uttelling med tanke på lønn				

53. Hva ser du som det mest karakteristiske og viktigste trekket ved det faget du har opplærings-ansvar eller er faglig leder for?

54. Hva er den største utfordringen for faget og fagets videreutvikling?

.....

(Hvis du har ansvar for flere fag, hvilket fag omtaler du her?

ANNET

55. Har du vært med i prøvenemnd?
 Nei Ja → Hvor lenge?

56. Har det vært egne kurs om det å sitte i prøvenemnd?

Nei Ja → Var dette nyttig? Veldig nyttig Ganske nyttig Unyttig

57. Har fagprøvene endret seg mye etter Reform 94?

Nei Vet ikke Ja → Hvordan?

.....

58. Har du som instruktør, faglig leder, eller prøvenemndsmedlem kontakt med fagopplæringskontoret (Fylkeskommunen)?

Nei Ja → Kan du kort beskrive hva kontakten går ut på?

.....

59. Hvordan er eventuelt din erfaring med kontakten med fagopplæringskontoret?

.....

60. Er din bedrift medlem i et opplæringskontor eller en opplæringsring?
 Ja Nei Vet ikke

61. Hvis «Ja» på sp.m. 60:

→ a) Hvilken kontakt har du som instruktør/ faglig leder med opplæringskontoret?

.....

→ b) Hvilken rolle/ betydning har opplæringskontoret for fagopplæringen i bedriften?

.....

62. Hvis «Nei» på sp.m. 60:

→ Har du som instruktør/ faglig leder noen mening om hvorvidt bedriften burde være medlem i et opplæringskontor/ en opplæringsring?

.....

**DEL 2 SPØRSMÅL TIL INSTRUKTØRER
 - SAMT TIL FAGLIGE LEDERE SOM OGSÅ HAR INSTRUKTØRANSVAR**

Faglige ledere som *ikke* har instruktøransvar hopper direkte til DEL 3, spørsmål nr. 67

63. Hvor mange lærlinger er du opplæringsperson for?

1 2 Flere → Hvor mange?

64. Har du 1.års-lærlinger 2.års-lærlinger Begge deler

65. Hvilken betegnelse brukes i bedriften på deg (dere) som er opplæringsperson(er)?

Instruktør Fadder Veileder Annet.....

66. Sett kryss der det passer:

Instruktøroppgavene kommer i tillegg til/ på toppen av min ordinære stilling
 (Uten ekstra stillingsprosent)

Jeg er ansatt som instruktør → Heltid Deltid → Angi i % hvor stor del:.....

67. Vurderinger av instruktøroppgaven - Ta stilling til følgende utsagn:

Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Det er vanskelig å få nok tid til instruktøroppgavene				
c) Arbeidskollegaene synes du bruker for mye tid på veiledningsoppgavene				
d) Ledelsen synes du bruker for mye tid på veiledningsoppgavene				
e) Det er slitsomt å være instruktør				
f) Det er spennende å jobbe med lærlinger				
g) Lærlingen burde vært viet mer tid				
h) Lærlingen kommenterer at hun/han ikke får nok veiledningen				
i) Instruktørarbeidet er for lite verdsatt i bedriften				
j) Fritida går ofte med til å løse instruktør-oppgaver				
k) Instruktøren bør få økonomisk kompensasjon				

68. Var du instruktør før Reform 94? Ja Nei

69. Hvis ja, har instruktør-rollen endret seg mye etter reformen?
 Veldig mye Ganske mye Litt Ingen endring

70. Ta stilling til utsagnene nedenfor:

Sett ett kryss på hver linje

	1. Helt enig	2. Litt enig	3. Litt uenig	4. Helt uenig
a) Oppføringsrutinene har blitt strengere og mer formaliserte etter reformen. Større krav til skriftlig dokumentasjon.				
b) Læringene skal rotere mer rundt og lære seg å mestre flere oppgaver enn tidligere.				
c) Læringene er mer bevisste på hva de skal lære nå enn de var tidligere.				
d) Læringene er ikke så flinke som før, derfor er veiledningsoppgaven mer anstrengende nå enn tidligere.				
e) Læringene skal lære det samme som før. Oppføringsopplegget vårt har ikke endret seg.				

71. Hvordan vurderer du instruktørens oppgaver?

Sett ett kryss på hver linje

	1. Svært viktig	2. Viktig	3. Lite viktig	4. Uten betydning
a) Skal sørge for at lærlingen kommer gjennom alle måtene og hovedmomentene i læreplanen				
b) Må være nøye med å passe på at lærlingen fyller utoppføringsboka				
c) Må få lærlingen til å føle seg trygg				
d) Må få lærlingen til å forstå sammenhengene i faget				
e) Skal gi lærlingene de riktige holdningene i faget				

f) Andre viktige oppgaver?

Bruk gjerne den siste siden i heftet dersom du har kommentarer til spørreundersøkelsen eller til noen av spørsmålene!

DEL 3 SPØRSMÅL TIL FAGLIG LEDER

72. Var du faglig leder også før Reform 94? Ja Nei

73. Hvordan er du blitt faglig leder?

- Meldte min interesse/ søkte
 Ble forespurt av sjef/ overordnet
 Jeg var et naturlig valg ut fra min stilling
 Ble pålagt oppgaven som en del av jobben
 Annet.....

74. Føler du at oppgavene du har som faglig leder inngår som en naturlig del av din jobb?

- Ja Delvis Nei

75. Oppfatter du vervet/ oppgaven som faglig leder primært som;

- En plikt
 En interessant oppgave

76. Bør faglig leder ha noen form for kompensasjon for oppgaven?

- Nei Ja Hva slags?

77. Har du noen form for kompensasjon for oppgaven som faglig leder?

- Nei Ja Hva slags?

78. Hvor ofte har du kontakt med hver enkelt lærling?

- Daglig Ukentlig Månedlig

79. Hvor ofte har du kontakt med hver enkelt instruktør?

- Daglig Ukentlig Månedlig

80. Er det i bedriften/ kommunen en egen tilsynsrepresentant for de ansatte for ditt fag?
 Ja Nei Vet ikke

81. Hvor mye kontakt har du eventuelt med tilsynsrepresentanten?

82. Har du og tilsynsrepresentanten sammenfallende vurderinger av fagopplærings-
 spørsmålene i bedriften?
 I stor grad I noen grad I liten grad Vi er svært uenige

83. Hva ser du som den faglige lederens viktigste oppgave/ funksjon?

84. Hva er dine arbeidsoppgaver som faglig leder i bedriften i dag?
 Sett kryss:

- a) Delta i rekruttering/ intervjuing av nye lærlinger Ja Delvis Nei
- b) Signere i opplæringsboka Ja Delvis Nei
- c) Gjennomføre møter for vurdering underveis Ja Delvis Nei
- d) Planlegge og koordinere opplæringen i bedriften Ja Delvis Nei
- e) Overvåke at opplæringsplanen følges Ja Delvis Nei
- f) Faglig veiledning av instruktørene Ja Delvis Nei

85. Har du andre oppgaver?

86. Hva er den mest sentrale oppgaven?

87. Synes du selv at verve/ rollen som faglig leder gir nok autoritet/ myndighet til at du kan
 utføre oppgavene godt?
 Nei Delvis Ja

88. Er det på noen områder eller i noen forhold du ønsker større myndighet for å kunne
 utføre oppgavene som faglig leder bedre?

- Nei
- Ja → Kan du kort skrive litt om dette

89. I hvilken grad er du fornøyd med...

	1. Svært fornøyd	2. Litt fornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Svært misfornøyd
a) Bedriftens prioritering av opplæringsoppgaver				
b) Gjennomføring av rotasjonsplan				
c) Tiden lærlingene gis til føring av opplæringsbok				
d) Arbeidsleders/ avdelingsleders holdning til opplæringsoppgavene				
e) Andre ansattes holdning til opplæringsoppgavene				

90. Hvis du også tidligere har vært faglig leder, er denne oppgaven blitt annerledes nå etter Reform 94? (Stikkord: Tid, ansvar, myndighet m.m.)

Evaluering av Reform 94 – Oversyn over hovedrapportar frå fagmiljøene

Flere ulike forskingsmiljø har vært engasjert i evalueringen av Reform 94 med KUF som oppdragsgiver. Hvert miljø har bidratt til det forskingsbaserte underlaget for evalueringen ut frå tema og nøkkelspørsmål formulert av oppdragsgiver. Fagmiljøene har arbeidet selvstendig på dette grunnlaget. Forskingsresultatene frå hvert fagmiljø er derfor ikke å oppfatte som delprosjekt gjennomført på en detaljert samordnet måte og forankret i et felles grunnlag når det gjelder spørsmål om teori og forskingsdesign. Dette hindrer likevel ikke at de kan brukes komplementært og utfylle kvarandre. Den interesserte leseren kan således orientere seg i forskningsunderlaget som er utarbeidet av de andre fagmiljøene i evalueringen. Nedanfor følger derfor et oversyn over hovedrapporter fra alle forskingsmiljøene:

Oversikt over rapporter

Norsk Institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU).

- Edvardsen, R., Sandberg, N. og Vibe, R. (1997): *“Etter halvgått løp. Rekruttering og gjennomstrømning i videregående opplæring etter Reform 94”.*
- Edvardsen, R., Skjersli, S, Støren, L.A, Szanday, B. og Aamodt, P.O. (1998): *“På oppløpsida – søkning, opptak, gjennomstrømning og kompetanseoppnåelse etter Reform 94”.*
- Lødding, B. (1995): *“Tospråklige elever i Oslo og Hordaland gjennom det første året etter innføringen av Reform 94 – delprosjekt om tospråklige”.*
- Lødding, B. (1997): *“For ellers får jeg ikke jobb etterpå. Søkning, opptak og progresjon i videregående opplæring blant tospråklig ungdom”.*
- Lødding, B. (1998): *“Med eller uten rett. Søkning, opptak og gjennomstrømning i videregående opplæring blant tospråklige ungdommer og voksne etter innføringen av Reform 94”.*
- Sandberg, N. og Vibe, N. (1995): *“Alle kan ikke bli frisører. Søkning og opptak til videregående opplæring”.*
- Vibe, N. (1995): *“En snubla, en brøt og seks løp videre. Rekruttering og gjennomstrømning i videregående opplæring etter Reform 94”.*

Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt.

- Annfelt, T., Stieng, G.H. og Tønseth, C. (1995): *“Drivkravt eller bremsekloss? Voksenopplæringsarrangører og Reform 94”.*
- Annfelt, T. og Engesbak, H. (1997): *“Tilgjengelighet og innhold for voksne i videregående”.*
- Engesbak, H. (1995): *“Voksne i videregående. Reform 94 og konsekvenser for voksne”.*
- Madsen, B.E og Tønseth, C. (1998): *“Trapes uten sikkerhetsnett – om gjennomstrømning og frafall blant voksne elever i videregående opplæring”.*

Arbeidsforskningsinstituttet.

- Blichfeldt, J. F., Deichman-Sørensen T. og Lauvdal T. (1994): *"Evalueringen av Reform 94 – Organisering og samarbeid". - Underveisrapport nr 1*
- Blichfeldt, J. F., Deichman-Sørensen T. og Lauvdal T. (1995): *"Evalueringen av Reform 94 – Organisering og samarbeid". - Underveisnotat II*
- Blichfeldt, J. F., Deichman-Sørensen T. og Lauvdal T. (1995): *"Evaluering av Reform 94 – Organisering og samarbeid". - Underveisrapport III*
- Blichfeldt, J. F., Deichman-Sørensen T. og Lauvdal T. (1996): *"Evalueringen av Reform 94 – Organisering og samarbeid". - Underveisrapport IV*
- Blichfeldt, J. F., Deichman-Sørensen T. og Lauvdal T. i samarb med Fagerhaug, J.P (1997): *"Organisering og samarbeid – underveisrapport V"*.
- Forskningstiftelsen FAFO**
Bogen, H. (1994): *"På rett vei? Evaluering av oppfølgingstjenesten i sju fylker høsten 1994"*.
- Egge, M. og Midtsundstad, T. (red.) (1997): *"Evaluering av oppfølgingstjenesten i Reform 94"*.
- Egge, M. (1998): *"Hadde det ikke vært for oppfølgingstjenesten... - samtaleintervjuer med 16 ungdommer"*.
- Markussen, E. (1994): *"Reell rett? Om retten til primært valgt grunnkurs og om tilbud, søkning og inntak til særskilt tilrettelagt opplæring i seks fylker høsten 1994"*.
- Markussen, E. og Høydal, A.K. (1995): *"Fra første til andre. Om overgangen fra første til andre år for elever som har særskilt tilrettelagt videregående opplæring"*.
- Midtsundstad, T. (1995): *"Undervis – men mot hva? En første oversikt over oppfølgingstjenestens målgruppe, tilgjengelige tilbud og organisering av oppfølgingsarbeidet i syv fylker våren 1995"*.
- Gruppe for flerfaglig arbeidslivsforskning (AHS) – SEFOS, Universitetet i Bergen.**
Høst, H. og Michelsen, S. (1997): *"Modernisering av fagopplæringens styringsinstitusjoner"*.
- Høst, Michelsen og Gitlesen (1998): *"Modernisering, fagopplæring og styring"*.
- Olsen, O.J. (1998): *"Fagopplæring i bedrift: sentrale mål og lokal virkelighet"*.
- Olsen, O.J. og Seljestad, L.O. (1997): *"Læreplaner og framtidplaner"*.
- Høgskolen i Lillehammer**
Monsen, L. (1995): *"Evaluering av Reform 94. Delrapport nr. 2: Innholdet i og tilretteleggingen av opplæringen, med vekt på læreplanen i matematikk"*.
- Monsen, L. (1996): *"Evaluering av Reform 94. Delrapport nr. 4: Innholdsreformen: Skolenes arbeid med læringsmiljøet"*.
- Monsen, L. (1998): *"Skolene som lærende organisasjoner"*.
- Monsen, L. og Norborg, A. (1995): *"Evaluering av Reform 94. Delrapport nr. 3: Innholdet i og tilretteleggingen av opplæringen, med vekt på læreplanen i matematikk og engelsk"*.
- Møreforskning – Volda.**
Båtevik, F.O (1996): *"Tilbudsstruktur og særvilkår. Videregående opplæring på særskilt grunnlag i seks fylke 1994-96"*.
- Båtevik, F.O., Kvalsund, R. og Myklebust J.O (1997): *"På særvilkår"*.
- Båtevik, F.O., Kvalsund, R., Myklebust J.O. og Steinsvik, B. (1998): *"Når vilkår varierer – særskilt tilrettelegging i videregående opplæring – gjennomgående mønster"*.
- Hagen, T. (1996): *"Søking og opptak. Særskilt tilrettelagt videregående opplæring 1994 og 1995"*.

Utgitt i AHS serie A:

- 1987-1 Øyvind Bjørnson: *Den nye arbeidsdagen - Bedriftsledelse og arbeidere ved Stordø kisgruver 1911 - 1940.* (314s, kr 120)
- 1987-2 Lars Gaute Jøssang: *Arbeidsprosessar og arbeidarpolitikk ved Stavanger Electro Staalverk A/S 1913 - 1931.* (200s, kr 120)
- 1989-1 Haldor Byrkjeflot: *From Telephone Operators to 'Work Station Professionals'? Technological Change, Markets and dilemmas of Control in the United States Telecommunications Industry.* (111s, kr 120)
- 1989-2 Svein Michelsen: *Oljeindustri og petroleumsingeniører. Relasjoner mellom arbeid og utdanning i Rogaland 1971-82* (236s, kr 120)
- 1993-1 Knut Grove: *Mellom nasjonalstaten og Siemenskonsernet. Samarbeidsvilkår og samarbeidspraksis i elektrovarmefabrikken* (245s kr 150)
- 1993-2 Roar Høstaker: *Føretak i endring. Samanhengar mellom teknisk-organisatoriske endringar, sosialisering og kollektiv handling ved A/S Bergen Mekaniske Verksteder, 1940-1955* (300s, kr 180)
- 1993-3 Inge Rykkje: *Problemsituasjon og arbeidsplassfelleskap i eit ferrolegerings-smelteverk. Ei analyse av A/S Bjølvefossen på 1950-tallet* (200s, kr 140)
- 1993-4 Trond Haga: *"Stordabuen går offshore". Arbeid og faglig politikk ved A/S Stord verft 1970-83* (450s, kr 190).
- 1993-5 Kåre Hansen: *Internasjonalisering og demokratisering - to uforenlige prosesser?* (190s, kr 140)
- 1993-6 Nina C. Berg: *Medbestemmelse i et overnasjonalt konsern. En studie av ABB Asea Brown Boveri* (202s, kr 140)
- 1994-1 Jan Heiret: *Arbeidslivsrelasjoner i konsern: Hydro Aluminium i omstilling. En analyse av styrkeforholdet mellom arbeidere og ledere* (235s, kr 140).
- 1995-1 Knut Vennesslan: *Arbeid og erfaring* (431s, kr 180)
- 1995-2 Tor Are Johansen: *Bedriftsdemokratisk utvikling i en økonomisk krisetid. LO, DNA og bedriftsdemokratiet 1973-1985* (174s, kr 130)
- 1996-1 Inger Bjørnhaug: *Mesna Kartonfabrik A/S 1945-1980. Arbeidets betydning og arbeidernes holdninger til arbeid og bedrift* (800s, kr 250)
- 1997-1 Bente Karin E. Grinde: *Den nye omsorgsarbeideren. Om utformingen av yrkesforståelse og yrkesidentitet* (205s, kr 130)
- 1997-2 Håkon Høst: *Konstruksjonen av omsorgsarbeideren - i spenningsfeltet mellom utdanningspolitikk, kommunalisering og interesseorganisering* (148s, kr 120)
- 1997-3 Tomas Bjørnstad: *"Det er litt gøy når du merker at du kan noe". Skoleerfaringer og arbeidslivserfaringer blant elever på elektrofag og rørfag, vk1* (120s, 110)
- 1997-4 Ellen Cathrine Arnesen: *"Studiekompetanse? Kjekt å ha, kan få bruk for det en vakker dag". Utdannings- og yrkesorientering hos elever på yrkesfaglig studieretning etter innføringen av Reform-94* (100s, kr. 95)
- 1997-5 Jone Kristian Sunde: *Flerfaglighet i arbeidsliv og skole. Formingen av elektromekanisk vk1 på yrkesfaglig studieretning under Reform-94* (150s, kr 120)

Utgitt i AHS serie B:

- 1988-1 Olav Korsnes: *Universalisme og komparativ metode. To artikler om arbeidslivsforskning* (19s, kr 35)
- 1988-2 *Årsrapport*
- 1988-3 *Presentasjon av forskningsområder*
- 1988-4 *Arbeid, organisering og erfaring. Artikler fra prosjektet "Humanistisk orientert arbeidslivsforskning".* (196s, kr 50)
- 1988-5 Tor Halvorsen, Olav Korsnes og Rune Sakslind: *Arbeidspolitik som forskningsprogram. Perspektiver og problemer.* (51s, kr 35)
- 1988-6 Ole Johnny Olsen: *"Nye produksjonskonsepter" og arbeidssosiologiske visjoner. Presentasjon av Kern og Schumann: "Das Ende der Arbeitsteilung?".* (51s, kr 35)
- 1988-7 Martin Byrkjeland, Knut Vennesslan (red.): *"Industrialisering og arbeidsliv". Rapport fra den andre nordiske arbeidslivskonferanse på Voss, 30. oktober - 1. november 1986.* (278s, kr 70)
- 1989-1 *Omstilling i verftsindustrien. Programnotat* (27s).
- 1989-2 *Utdanningssystem og utdanningspolitikk. Yrkesfaglig og teknisk utdanning i Norge. Programnotat* (16s).

- 1989-3 Ole Johnny Olsen: *Utviklingstrekk ved norsk yrkesutdanning og fagopplæring*. (63s, kr 35)
- 1989-4 Olav Korsnes (red): *Disiplin og nyskaping. Tverrfaglighet og forskningspolitikken i 90-åra*. (144s, kr 50)
- 1989-5 Marc Maurice: *For en sosiologi om foretaket i samfunnet. Kritisk blick på en debatt og et framlegg til forskning*. (38s, kr 35)
- 1989-6 Ola Christian Rygh: *Manual for AHSBASE. En databaseapplikasjon for vitenskapelig bruk* (92s, kr 100)
- 1989-7 Mary Bente Bringslid: *"Eg syntest ikkje eg kunne gå fra det sånn..." En rapport om reinhaldsarbeidarar sitt arbeidsmiljø*. (79s, kr 50)
- 1989-8 Knut Ågotnes: *Komparasjon - metode eller oppdagelsesreise?* (16s, kr 35)
- 1989-9 Martin Bernsen og Tor Halvorsen (red): *Arbeidslivsforskning på viddene? Rapport frå Finseseinaret 1989* (190s, kr 50)
- 1989-10 Knut Vennesslan: *Arbeid og erfaring* (455s, kr 150)(utsolgt, ny utgivelse serie A, 1995-1)
- 1990-1 Lars Gaute Jøssang: *Frå skipshandverkar til offshorespesialist* (121s, kr 50)
- 1990-2 Ole Johnny Olsen: *Neue Produktionskonzepte auf norwegisch? Zur Bedeutung der industriellen Beziehungen und des Qualifikationssystems für die neuere Rationalisierungsentwicklung in der norwegischen Prozessindustrie* (46s, kr 35)
- 1990-3 Rune Saksliind: *Flexible Technology and Social Relations in Industry. Adaptation to NC-technology in Norwegian Mechanical-Engineering Enterprises* (33s, kr 35)
- 1990-4 Olav Korsnes: *On the Social Construction of the Skilled Industrial Worker*. (66s, kr 50)
- 1990-5 Svein Michelsen: *Den sosiale konstruksjon av fagarbeideren i norsk industri - en kritisk betingelse for yrkesopplæringen?* (20s, kr 35)
- 1990-6 Ole Johnny Olsen: *Fagopplæring og nye kvalifikasjonsbehov. Utdanningspolitiske og yrkespedagogiske utfordringer i lys av endringer i det vest-tyske utdanningssystemet*. (40s, kr 35)
- 1991-1 Knut Vennesslan: *Historieteori. Studier i Droysens 'Historik'. Del I*. (125s, kr 50)
- 1991-2 Rune Saksliind og Tor Halvorsen: *Praktisk profesjonalisme? Teknikeryrket og den tekniske fagskolens reformer* (71s, kr 50)
- 1991-3 Tor Halvorsen (red): *Historie og sosiologi - tre innlegg* (49s, kr 50)
- 1991-4 Tor Halvorsen: *Tekniske yrker og organisasjon. Ein kommentar til teoritradisjonar* (29s, kr 35)
- 1991-5 Knut Vennesslan: *Arbeidslivsforskningen i Norge i etterkrigstiden* (143s, kr 50)
- 1991-6 Svein Michelsen: *Yrkesopplæringspolitikkenes forvaltning. Institusjonaliseringen av det norske styringssystemet for yrkesutdanning 1937-58* (42s, kr 35)
- 1992-1 Jan Heiret: *Arbeidslivsrelasjoner i konsern: Hydro Aluminium i omstilling. En analyse av styrkeforholdet mellom arbeidere og ledere* (230s)(utsolgt, ny utgivelse i serie A, 1994-1)
- 1992-2 Rune Saksliind: *Kvalifikasjonspolitik og strukturreformer. Nasjonale kontraster i teknisk utdanning og arbeidsliv* (32s, kr 35)
- 1992-3 Tor Halvorsen: *Parsons on Professions. A Post-positivist Debate* (51s, kr 50)
- 1992-4 Ole Johnny Olsen: *Kvalitet i yrkesutdanningen? Noen mulighetsbetingelser for en erfaringsbasert yrkespedagogikk* (30s, kr 35)
- 1993-1 Ole Johnny Olsen: *Teoretisk forklaring og narrativ forståelse. Med Paul Ricœur for en historisk sosiologi* (45s, kr 40)
- 1993-2 Trond Haga og Svein Michelsen: *Fra fagmann til yrkespedagog? Om yrkesskolens undervisningsformer og lærernes yrkesbevissthet* (84s, kr 50)
- 1993-3 *Industriutvikling og sysselsetting i et regionalt perspektiv. Seminarrapport, NORAS/NFRs program for arbeidsmarkeds- og regionalforskning, Bergen 7-8. juni, 1993* (165s, kr 75)
- 1994-1 Hanne Müller: *Fiskerfamilier i en kystkommune i omstilling* (147s, kr 75)
- 1994-2 Knut Vennesslan: *Gruva og dens arbeidere. Opponentinnlegg ved Ulf Erikssons disputas* (42s, kr 40)
- 1994-3 Olav Korsnes: *Yrkessosialisering og former for yrkesidentitet. En presentasjon av en artikkel av Claude Dubar*, (14s, kr 35)
- 1994-4 Ole Johnny Olsen: *Yrkesfag eller organisasjon som rettesnor for kompetanseutvikling? To innlegg* (42s, kr 40)
- 1994-5 Trond Haga: *Yrkesfaglæreren i utforming. Utdanning, oppgaver, yrkesinteresser* (65s, kr 50)
- 1994-6 Trond Haga: *Utdanningspolitiske aktører. Tre notater til historisk dokumentasjon* (93s, kr 60)
- 1995-1 Knut Vennesslan: *Konsernbedrift og næringsutvikling. En rapport om Sør-Norge Aluminium A/S (Sørøst)* (117s, kr. 60)
- 1995-2 Rune Saksliind: *Yrkesdanning som sosiokulturelt brytningsfelt* (43s, kr 40)
- 1996-1 Ole Johnny Olsen (red.): *Yrkesutdanning og fagopplæring under en moderniseringsoffensiv. Opplegg for evaluering av Reform 94* (98s, kr 50)

- 1996-2 Rune Sakslind: *Det industrielle univers. Kultur og sosiale konfigurasjoner i analysen av endring* (124s, kr 70)
- 1997-1 Håkon Høst og Svein Michelsen, i samarbeid med Jens Petter Gitlesen: *Modernisering av fagopplæringens styringsinstitusjoner. Evaluering av Reform 94, årsrapport 96/I* (186s, kr 130)
- 1997-2 Ole Johnny Olsen og Lars Ove Seljestad: *Læreplaner og framtidsplaner. Evaluering av Reform 94, årsrapport 96/II* (135s, kr 100)
- 1997-3 Jan Heiret: *Konserndannelser i Sunnhordlandsindustrien* (168s, kr 100)
- 1997-4 Knut Venneslan: *Industriutvikling i Sunnhordland 1990-1996/7. Rapport fra prosjektet "Arbeid og sysselsetting i Sunnhordland"* (26s, kr 35)
- 1997-5 Knut Venneslan: *Søral og spørsmålet om lokal-regional næringsutvikling. Et notat om Sør-Norge Aluminium A/S på Husnes i Kvinnherad* (26s, kr 35)
- 1998-1 Håkon Høst, Svein Michelsen og Jens Petter Gitlesen: *Modernisering, fagopplæring, styring. Evaluering av Reform-94.* (169s, kr 100)
- 1998-2 Ole Johnny Olsen: *Fagopplæring i bedrift: sentrale mål og lokal virkelighet. Evaluering av Reform-94.* (60s, kr 50)
- 1998-3 Svein Michelsen, Håkon Høst og Jens Petter Gitlesen: *Fagopplæring og organisasjon mellom reform og tradisjon. En evaluering av Reform 94. Sluttrapport.* (309s, kr. 200)
- 1998-4 Ole Johnny Olsen, Ellen Cathrine Arnesen, Lars Ove Seljestad, Ove Skarpenes: *Fagopplæring i omforming. Evaluering av Reform 94. Sluttrapport* (230s, kr. 150)

